

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

GORDILĂ Nicolae
CATAN Liliana
GUZUN Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, și de avocatul Vadim Banaru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

SCUTARU Oleg XXXXX, *născut la XXXXX,*
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.09.2016 – 02.12.2016;

Instanța de apel: 26.12.2006 – 28.11.2017;

Instanța de recurs: 27.04.2018 – 30.05.2018.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare, mun. Chișinău din 02 decembrie 2016, s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Scutaru O., învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, din motiv că a expirat termenul de prescripție.

Totodată, Scutaru O. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

La fel, s-a dispus încasarea de la Scutaru O. în beneficiul Bazei de Aviație a Ministerului Apărării a prejudiciului material în sumă de 209436,49 lei, precum și încasarea cheltuielilor judiciare solicitate de procuror pentru efectuarea expertizei în sumă de 1612 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, în perioada 08 iunie 2007 - 23 noiembrie 2011, Scutaru O., fiind persoană responsabilă de primirea, păstrarea corectă și eliberarea mijloacelor materiale încredințate pentru păstrare în Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație al Bazei de Aviație, dislocată în localitatea Lunga

din r-nul Florești, urmărind scopul de profit și folosind situația de serviciu, a însușit ilegal componentele a 3 baterii acumulatori 15 CIQC 45B cu conținut de metale prețioase, aflate în posesia sa, prin ce a adus atingere poziției bunurilor enunțate din sfera lor patrimonială. Conform Actului de predare-primire a bunurilor materiale din Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație din 08 iunie 2007, plutonierul adjutant Scutaru O. a primit spre păstrare 791 bunuri materiale - patrimoniu tehnic de aviație, inclusiv 13 baterii acumulatori 15 CIQC 45B și 25 acumulatori pentru bateriile de acumulator de tip 15 CIQC 45B, destinate funcționării aeronavei de tip MIG-29, toate cu conținut intact, care s-au aflat numai în posesia sa.

La 25 septembrie 2009, în temeiul Ordinului Ministrului Apărării nr. 226 din 10 august 2009, de la Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație au fost transmise întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” 136 bunuri, inclusiv 10 baterii acumulatori 15 CIQC 45B și 25 acumulatori pentru bateriile de acumulator 15 CIQC 45B. La păstrare în Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație au rămas 3 baterii acumulatori 15 CIQC 45B, în perioada 08 iunie 2007 - 23 noiembrie 2011, Scutaru O., fiind favorizat de îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu a șefilor ierarhic superiori și de faptul lipsei aeronavelor de tip MIG-29 în dotarea Armatei Naționale, a însușit ilegal componentele a trei baterii acumulatori 15 CIQC 45B cu conținut de metale prețioase - argint în cantitate de 10 kg 292,61 gr. în valoare totală de 128245,91 lei.

Pentru a ascunde urmele infracțiunii, Scutaru O., contrar prevederilor pct. 13 și 14 ale Instrucțiunii cu privire la casarea bunurilor materiale ajunse în stare de nefuncționare sau pierdute în Armata Națională (Ordinul Ministrului Apărării nr. 75 din 18.04.2001), ilegal și-a asumat obligațiile membrilor Comisiei de casare și la 17 mai 2011, 23 noiembrie 2011 a întocmit procesele-verbale nr. 25/25 și 52/52 de casare a 3 baterii acumulatori 15 CIQC 45B, în care a înscris date vădit false cu privire la gradul de completare a acestora.

Astfel, Scutaru O., în perioada 08 iunie 2007 - 17 august 2013, urmărind scopul de profit și folosind situația de serviciu, a însușit ilegal componentele blocului H019-03 cu conținut de metale prețioase, destinat pentru funcționarea aeronavei de tip MIG-29. Conform Actului de predare-primire a bunurilor materiale din Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație din 08 iunie 2007, Scutaru O. a primit spre păstrare 791 bunuri materiale - patrimoniu tehnic de aviație, inclusiv 2 blocuri H019-03, ambele cu conținut intact, care s-au aflat numai în posesia sa.

La 25 septembrie 2009, în temeiul Ordinului Ministrului Apărării nr. 226 din 10 august 2009, de la Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație au fost transmise întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” 136 bunuri, inclusiv și 1 bucată bloc H019-03. În Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație a rămas la păstrare 1 bloc H019-03.

În perioada 08 iunie 2007 - 17 august 2013, Scutaru O. a demontat și a însușit ilegal componentele blocuri H019-03 cu conținut de metale prețioase:

- modulul de alimentare ГС3.233.060-01 - 1 (una) bucată;

- modulul de alimentare ГС3.233.060-03 - 1 (una) bucată;
- modulul de alimentare ГС3.233.060 - 17 - 1 (una) bucată;
- sursa de alimentare BA2.087.189 - 1 (una) bucată;
- УПЧ-28 BA2.031.158 - 1 (una) bucată;
- baterie 28-5 BA2.206.129 - 5 (cinci) bucăți;
- amplificator УС-62 BA2.031.152 - 6 (șase) bucăți;
- dispozitiv СИФП EB2.084.024 - 1 (una) bucată;
- dispozitiv ИЦФП EB3.065.019 - 2 (două) bucăți;
- gheterodin fixat EB2.205.002 - 1 (una) bucată;
- gheterodin dirijat BA2.205.032 - 3 (trei) bucăți;
- redresor ППЧ BA2.206.112 - 1 (una) bucată;
- redresor ППЧ BA2.206.112-01 - 1 (una) bucată;
- redresor de amplasare a cursorului BA3.036.085 - 1 (una) bucată;
- redresorul cursorului BA3.036.065 - 2 (două) bucăți;
- УСМ ГС3.057.021- 1 (una) bucată;
- receptor У și Д BA2.003.006 -2 (două) bucăți;
- dispozitiv ДП BA2.008.071 - 1 (una) bucată.

În total, Scutaru O. a însușit 32 componente cu conținut de metale prețioase - aur în cantitate de 122,482 gr., în valoare de 68 363,33 lei, argint - 306,102 gr., în valoare de 2 678,39 lei, platină - 16,319 gr., în valoare de 9 928,58 lei și paladiu - 0,705 gr., în valoare de 220,28 lei, adică, în total, metale prețioase în sumă de 81 190,58 lei.

Pentru ascunderea urmelor infracțiunii, Scutaru O., a efectuat înscrierea unor date vădit false în documentul oficial - Actul din 17.08.2013 de predare-primire a bunurilor din Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație, conform căruia Scutaru O. a predat plutonierului major Cernei I. 410 bunuri aflate la depozit, inclusiv 1 bucată bloc H019-03, sub însinuarea intactului blocului, deși în realitate era descompletat, reprezentând o carcasă metalică fără componentele expuse. În total, prejudiciul cauzat statului în rezultatul însușirii bunurilor menționate de către Scutaru O., constituie 209436,49 lei, care conform art. 126 alin. (1) Cod penal se încadrează în proporții deosebit de mari.

Raportat cu baza factologică expusă supra, acțiunile inculpatului Scutaru O. au fost încadrate de către instanța de fond în temeiul art. 191 alin. (5) Cod penal, după semnele calificative - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Pe lângă aceasta, la datele de 17 mai 2011 și, respectiv, 23 noiembrie 2011, Scutaru O., fiind persoana autorizată să îndeplinească activități de interes public, eschivându-se de la îndeplinirea corectă a obligațiilor de serviciu și acționând din alte interese personale, a încălcat cerințele art. 14, art. 15 pct. 2) și 8), art. 194 pct. 1) și 6) din Regulamentul Serviciului Interior al Forțelor Armate; art. 2 pct. (3), art. 4 pct. (1), art. 5 lit. e), k) și m) din

Regulamentul Disciplinei Militare care-1 obligă să respecte prevederile legilor Republicii Moldova, să administreze eficient patrimoniul militar din dotare, să execute conștient obligațiile de serviciu conform cerințelor regulamentelor militare, să respecte regulile de exploatare a tehnicii militare și altor mijloace materiale, să fie disciplinat, cinstit și corect, să contribuie la menținerea disciplinei militare; cerințelor pct. 328 lit. d) și pct. 329 din Instrucțiunea asigurării tehnice de aviație în Forțele Aeriene ale Republicii Moldova (Ordinul nr.6 din 02.06.2006 al Comandantului Comandamentului Forțelor Aeriene), fiind obligat să cunoască materialele ce le are în primire, care urmează a fi însoțite de documentația referitoare la întreținere și administrare (formulare, pașapoarte), să țină o strictă evidență a acestora; cerințele pct. 160 și pct. 162 din Regulamentul cu privire la evidența armamentului, tehnicii și altor bunuri materiale în unitățile militare ale Armatei Naționale și instituțiile Ministerului Apărării, aprobat prin Ordinul nr.170 din 27.07.2006, fiind obligat să țină evidența existentului și starea calitativă (tehnică) a bunurilor materiale la depozit, să înscrie la timp în formularele (pașapoartele) tehnicii păstrate la depozit completarea și schimbarea stării tehnice; cerințele pct.4, pct. 11, pct. 13 și pct. 14 din Instrucțiunea cu privire la casarea bunurilor materiale ajunse în stare de nefuncționare în Armata Națională aprobată prin Ordinul nr.75 din 18.04.2001 al Ministrului Apărării, fiind obligat să nu permită demontarea bunurilor materiale ce urmează a fi casate înainte de obținerea aprobării casării, să asigure colectarea și asigurarea integrității detaliilor (pieselor) care conțin metale prețioase, să se conducă la casarea bunurilor materiale de formularele, fișele, pașapoartele sau alte documente, care determină cerințele tehnice ale bunurilor materiale supuse casării; cerințele pct. 15 din Instrucțiunea privind evidența și păstrarea în Armata Națională a metalelor prețioase și articolelor ce le conțin, precum și modul de colectare și transmitere la prelucrare a resturilor și deșeurilor ce conțin metale prețioase aprobată prin Ordinul nr. 163 din 17.08.2007 al Ministrului Apărării, fiind obligat să asigure păstrarea articolelor ce conțin metale prețioase, fără a stabili cauzele concrete de casare a bunurilor și fără determinarea oportunității utilizării anumitor piese care conțin metale prețioase ale obiectelor supuse casării, a întocmit procesele-verbale nr. 25/25 și nr. 52/52 de casare a 3 baterii acumulatori 15 CIIC 45B, în care a înscris date vădit false cu privire la gradul de completare a acestora și intenționat nu a reflectat conținutul metalelor prețioase în elementele acestora - argint în cantitate de 10 kg și 292,61 gr., în valoare totală de 128245,91 lei.

Tot el, Scutaru O., la data de 17 august 2013 a întocmit Actul de predare-primire a bunurilor materiale din Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație, în care a înscris date vădit false, potrivit cărora, a predat plutonierului major Cernei I. 410 bunuri aflate la depozit, inclusiv 1 (una) bucată bloc H019-03, sub insinuarea intactului blocului, deși în realitate era descompletat, reprezentând o carcasă metalică fără următoarele componente:

- modulul de alimentare ГС3.233.060-01 - 1 (una) bucată;
- modulul de alimentare ГС3.233.060-03 - 1 (una) bucată;

- modulul de alimentare ГС3.233.060-17 - 1 (una) bucată;
- sursa de alimentare BA2.087.189 - 1 (una) bucată;
- УПЧ-28 BA2.031.158 - 1 (una) bucată;
- baterie 28-5 BA2.206.129 - 5 (cinci) bucăți;
- amplificator УС-62 BA2.031.152 - 6 (șase) bucăți;
- dispozitiv СИФП EB2.084.024 - 1 (una) bucată;
- dispozitiv ИЦФП EB3.065.019 - 2 (două) bucăți;
- ghetodin fixat EB2.205.002 - 1 (una) bucată;
- ghetodin dirijat BA2.205.032 - 3 (trei) bucăți;
- redresor ППЧ BA2.206.112 - 1 (una) bucată;
- redresor ППЧ BA2.206.112-01 - 1 (una) bucată;
- redresor de amplasare a cursorului BA3.036.085 - 1 (una) bucată;
- redresorul cursorului BA3.036.065 - 2 (două) bucăți;
- УСМ ГС3.057.021- 1 (una) bucată;
- receptor У și Д BA2.003.006 -2 (două) bucăți;
- dispozitiv ДП BA2.008.071 - 1 (una) bucată.

În total, 32 componente cu conținut de metale prețioase - aur în cantitate de 122,482 gr., în valoare de 68363,33 lei, argint - 306,102 gr., în valoare de 2678,39 lei, platină - 16,319 gr., în valoare de 9928,58 lei și paladiu - 0,705 gr., în valoare de 220,28 lei, în sumă de 81190,58 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative *falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea acestor documente.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței, în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către avocatul Banaru V. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și dispunerea achitării în privința lui Scutaru O. pe capătul de acuzare incriminat acestuia în baza art. 191 alin. (5) Cod penal și încetarea procesului penal privitor la învinuirea adusă ultimului în baza art. 332 alin. (1) Cod penal.

În argumentarea apelului, avocatul a indicat că sentința a fost adoptată cu încălcarea mai multor norme procesual-penale, iar procurorul nu a adus probe suficiente pentru a constata faptul însușirii și sustragerii bunurilor de către Scutaru O., respectiv în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

În particular, apelantul a indicat că, reieșind din conținutul sentinței, se constată cu certitudine faptul că instanța de fond a copiat declarațiile martorilor indicate în rechizitoriu, necercetându-le în cadrul ședințelor de judecată, conținutul

acestora fiind redat identic, pe cînd reieșind din declarațiile martorilor ce au fost date în instanța de judecată, acestea au un alt conținut.

Mai mult ca atât, s-a evidențiat că declarațiile martorilor depuse la faza de urmărire penală nici nu puteau fi puse la baza sentinței, din motiv că procesele-verbale de audiere a acestora nu au fost citite în ședință de judecată, adică nu au fost cercetate. Or, care a fost necesitatea audierii acestora în ședință de judecată, dacă nu au fost reflectate în sentință.

Astfel, din esența învinuirii, din circumstanțele de fapt, raportate la normele de drept material și procedural-penal, partea apărării constată că atât învinuirea adusă inculpatului, cât și sentința de condamnare este neîntemeiată și nu are un suport probant.

Apelantul a indicat că partea acuzării a prezentat instanței informația din actul de predare-primire din 08.06.2007, într-un mod selectiv, or deși acuzarea face referire la acest act menționând că Scutaru O. a însușit componentele de metale prețioase, totuși chiar în actul nominalizat nu este indicat expres care sunt bunurile materiale ce conțin metale prețioase. Altfel spus, în actul respectiv nu este indicat nimic despre prezența a careva metale prețioase.

Conform Ordinului nr. 199 din 16 iunie 2011 cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Instrucțiunii privind evidența, păstrarea, colectarea și prelucrarea resturilor și deșeurilor ce conțin metale prețioase în Armata Națională, la pct. 6) este indicat: „*Evidența bunurilor ce conțin metale prețioase se ține din momentul primirii (procurării, colectării, achiziționării), prelucrării, la toate etapele legate de utilizarea și circulația acestora.*”

La caz, s-a dovedit cu certitudine că Scutaru O. nu poartă răspundere pentru ceea ce nu i-a fost încredințat, mai mult ca atât acuzarea nu a prezentat vreo probă pertinentă care ar demonstra faptul că inculpatul a știut despre existența acestor metale.

Reieșind din prevederile legale, Scutaru O. urma să fie numit responsabil printr-un ordin al comandantului unității militare, prin care să-i fie atribuită calitate de persoană responsabilă de gestionarea metalelor prețioase (primirea, păstrarea, evidența etc.). Or, din materialele dosarului partea acuzării nu a prezentat un ordin sau un act, care ar demonstra calitatea lui Scutaru O. de persoană responsabilă de gestionarea metalelor prețioase.

Dat fiind faptul că din totalitatea actelor enumerate mai sus, bunurile pretinse că au fost sustrase de către Scutaru O. au un preț stabilit, efectuarea expertizei nu a fost necesară, or acuzarea a neglijat prevederile art. 126 Cod penal, cât și prevederile practicii judiciare, valoarea bunurilor sustrase ca semn calificativ al componenței de infracțiune, care prevede răspunderea pentru sustragere, se determină conform art. 126 Cod penal, ținându-se cont de unitatea convențională de amendă stabilită de legislație la momentul săvârșirii infracțiunii. Mărimea prejudiciului cauzat prin sustragere se determină conform prețurilor libere de piață la momentul examinării cauzei. În lipsa datelor cu privire la prețul bunurilor sustrase, valoarea lor poate fi stabilită în baza raportului experților. Astfel, din start partea acuzării a efectuat o încadrare juridică greșită a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, întrucât

corect acestea trebuiau încadrate în baza art. 191 alin. (2) Cod penal și nicidecum în baza art. 191 alin. (5) Cod penal.

Prin urmare, apelantul a susținut că, deși acuzarea a dispus de pașapoartele tehnice ale bunurilor care pretind că ar fi fost însușite, unde erau indicate expres conținutul și cantitatea metalelor prețioase nu era necesar de a fi efectuate expertizele, totuși s-a opinat că, prin dispunerea efectuării acestei expertize nu a urmărit scopul de a stabili cantitatea practică a metale prețioase, dar doar faptul existenței metalelor prețioase.

Referindu-se la f.d. 149 din vol. III, apelantul a indicat că, potrivit raportului de expertiză a unui element din bateria de acumulator 15 CIȚC 45B, s-a constatat existența argintului în cantitate de 86,4 gr., adică luând în considerație că o baterie de acumulator conține 15 bănci, cantitatea argintului constituie 1296 gr., pe când conform pașaportului cantitatea argintului este de 3430,086 gr., deci acuzarea însuși din probele sale a confirmat faptul că există contradicții între masa teoretică și cea practică a metalelor prețioase conținute în tehnica lăsată spre păstrare în depozit. Or, partea apărării nu în zadar a solicitat dispunerea efectuării expertizei suplimentare, în scopul stabilirii cantității reale.

Potrivit raportului de expertiză valoarea argintului ar constitui 16148,17 lei, sau pentru 3 acumulatoare - 48444,51 lei. Pe când, conform rechizitoriului, se pretinde că argintul din trei baterii de acumulator era de 10 kg și 292,6 gr., în valoare totală de 128245.91 lei, ceea ce nu corespunde realității.

În continuare, avocatul a mai indicat că, potrivit raportului de expertiză asupra unor componente ale blocului H019-03, și anume: placă de circuit electronic cu inscripția H001-1, 1-14m; 3.057.021N2722 și pe suportul metalic cu inscripția MP3-7:3.233.060-17 N3081, s-a constatat că se conțin metale prețioase: aur, platină, paladiu și argint, însă nu este indicată cantitatea acestora. Pe de altă parte, în raportul de expertiză au fost indicate datele identice ale metalelor prețioase ca și în pașaportul acestora, or potrivit pașaportului blocul de model H019-03 e compus din 32 de componente, care sunt de 18 tipuri diferite, expertizării au fost supuse numai două componente. Deci nu este clar care este valoarea metalelor prețioase pe care o pretinde acuzarea, cea teoretică sau cea practică. Acest fapt nu denotă că a fost o anchetă efectivă, având drept scop stabilirea adevărului, dar majorarea artificială a pretinsului prejudiciu cauzat.

Cu referire la infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, avocatul a menționat că potrivit art. 16 Cod penal, aceasta este una din categoria celor ușoare. În conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) prescripția atragerii la răspundere penală este de 2 ani din momentul săvârșirii infracțiunii. Partea acuzării a neglijat aceste prevederi și într-un mod contrar legii a emis ordonanța de recunoaștere a lui Scutaru O. în calitate de bănuit la data de 01.12.2015, adică peste 3,5 luni din momentul expirării prescripției, potrivit acestor prevederi nici nu era în drept să-l pună sub bănuială, ne mai vorbind de faptul

continuării urmăririi penale, expedierii dosarului în judecată și solicitării condamnării la o pedeapsă cu închisoare pe termen de un an.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, apelul avocatului Banaru V. a fost admis, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia Scutaru O. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, iar în baza art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, raportat la art. 53 lit. g) Cod penal, a fost liberat de răspunderea penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

Totodată, Scutaru O. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita activitate legată de păstrarea și gestionarea bunurilor materiale și mijloacelor bănești pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 4 ani. În baza art. 90 alin. (6) lit. e) inculpatul a fost obligat să achite în termenul de probațiune daunele cauzate Bazei de Aviație a Ministerului Apărării.

De asemenea, s-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul Bazei de Aviație a Ministerului Apărării a sumei de 32000 lei, drept recompensă pentru prejudiciul material cauzat prin acțiunile inculpatului.

Cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare suportate de stat pentru efectuarea expertizei judiciare, în sumă de 1612 lei, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, situația de fapt și de drept reținută de instanța de fond nu corespunde probelor existente în materialele dosarului penal, or deși instanța de fond a determinat corect culpabilitatea lui Scutaru O. în comiterea delapidării averii străine, totuși nu a ținut cont de faptul că nu au fost demonstrate proporțiile deosebit de mari invocate prin învinuirea adusă inculpatului, și, subsecvent, acțiunile acestuia nu au fost încadrate juridic corect.

Totodată, s-a menționat că instanța de fond a încetat procesul penal în privința lui Scutaru O., învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, din considerentul că a expirat termenul de prescripție, fără a se expune asupra recunoașterii vinovăției inculpatului în dispozitivul sentinței, iar în partea încasării cheltuielilor de judecată în mod eronat a încasat cheltuielile judiciare din contul inculpatului.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat necesară recalificarea acțiunilor inculpatului de la art. 191 alin. (5) Cod penal la art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, totodată, considerând că a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, s-a menționat eroarea de drept admisă de prima instanță, subliniindu-se că, deși, prima instanță în partea motivantă a sentinței a constatat în mod corect vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, a omis să constate vinovăția acestuia în dispozitivul sentinței, indicând doar necesitatea încetării procesului în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, fără a-1 libera de răspundere penală.

Prin urmare, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor administrate și conform materialelor din dosar, instanța de apel a considerat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor de delapidare a averii străine și fals în acte publice este dovedită pe deplin, însă au fost determinate eronat proporțiile daunelor cauzate prin acțiunile lui Scutaru O., de aceea în sarcina ultimului urmează a fi reținută comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, după semnele calificative: *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu, acțiuni săvârșite în proporții considerabile.*

La caz, s-a constatat cu certitudine ca fiind dovedită fapta că, *în perioada 08 iunie 2007 - 23 noiembrie 2011, Scutaru O., fiind persoană responsabilă de primirea, păstrarea corectă și eliberarea mijloacelor materiale încredințate pentru păstrare în Depozitul serviciului patrimoniului tehnic de aviație al Bazei de Aviație, dislocată în localitatea Lunga, raionul Florești, urmărind scop de profit și folosind situația de serviciu, a însușit ilegal componentele a 3 (trei) baterii acumulatori 15 CIȚC 45B, aflate în posesia sa, prin ce a adus atingere poziției bunurilor enunțate din sfera lor patrimonială. Conform Actului de predare-primire a bunurilor materiale din Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație din 08 iunie 2007, plutonierul adjutant Scutaru O. a primit spre păstrare 791 bunuri materiale - patrimoniu tehnic de aviație, inclusiv 13 baterii acumulatori 15 CIȚC 45B și 25 acumulatori pentru bateriile de acumulator de tip 15 CIȚC 45B, destinate funcționării aeronavei de tip MIG-29, toate cu conținut intact, care s-au aflat numai în posesia sa. La 25.09.2009, în temeiul Ordinului Ministrului Apărării nr.226 din 10.08.2009, de la Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație au fost transmise întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” 136 bunuri, inclusiv 10 baterii acumulatori 15 CIȚC 45B și 25 acumulatori pentru bateriile de acumulator 15 CIȚC 45B. La păstrare în Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație au rămas 3 baterii acumulatori CIȚC 45B.*

În perioada 08 iunie 2007 - 23 noiembrie 2011, Scutaru O., fiind favorizat de îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu a șefilor ierarhic superiori și de faptul lipsei aeronavelor de tip MIG-29 în dotarea Armatei Naționale, a însușit ilegal componentele a trei baterii acumulatori 15 CIȚC 45B la prețul de 4000 lei bucata, astfel cauzând un prejudiciu material în valoare totală de 12000 lei.

Pentru ascunderea urmelor infracțiunii, Scutaru O., contrar prevederilor pct. 13 și 14

ale Instrucțiunii cu privire la casarea bunurilor materiale ajunse în stare de nefuncționare sau pierdute în Armata Națională (Ordinul Ministrului Apărării nr. 75 din 18.04.2001), ilegal și-a asumat obligațiile membrilor Comisiei de casare și la 17.05.2011, 23.11.2011 a întocmit procesele-verbale nr.25/25 și 52/52 de casare a 3 baterii acumulatori 15 CIIC 45B, în care a înscris date vădit false cu privire la gradul de completare a acestora.

Tot el, Scutaru O., în perioada 08 iunie 2007 - 17 august 2013, urmărind scopul de profit și folosind situația de serviciu, a însușit ilegal componentele blocului H019-03, destinat pentru funcționarea aeronavei de tip MIG-29. Conform Actului de predare-primire a bunurilor materiale din Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație din 08.06.2007, Scutaru O. a primit spre păstrare 791 bunuri materiale - patrimoniu tehnic de aviație, inclusiv 2 blocuri H019-03, ambele cu conținut intact, care s-au aflat numai în posesia sa. La 25.09.2009, în temeiul Ordinului Ministrului Apărării nr. 226 din 10.08.2009, de la Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație au fost transmise întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” 136 bunuri, inclusiv și 1 (una) bucată bloc H019-03. În Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație a rămas la păstrare 1 (unu) bloc H019-03. Astfel, în perioada 08.06.2007- 17.08.2013, Scutaru O., a demontat și a însușit ilegal componentele blocului H019-03 la prețul de 20000 lei.

În total, prejudiciul cauzat statului - Bazei de Aviație a Ministerului Apărării în rezultatul însușirii componentelor bunurilor menționate de către Scutaru O., constituie 32 000 lei, care conform art. 126 alin. (1) Cod penal se încadrează în proporții considerabile.

Astfel, Scutaru O. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal - după semnele calificative - delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu, acțiuni săvârșite în proporții considerabile.

Solicitarea apelantului privitor la achitarea inculpatului de sub învinuirea de comitere a delapidării averii străine nu se regăsește în materialele cauzei penale și este combătută prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile martorilor, precum și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea delapidării averii străine în proporții considerabile, având în vedere că instanța de fond în mod eronat a ajuns la concluzia precum că delapidarea averii străine a fost comisă în proporții deosebit de mari, or, aceste proporții nu au fost demonstrate de către învinuire. Nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO.

Conform doctrinei juridice, **obiectul juridic** special al infracțiunii prevăzute de art. 191 Cod penal este un obiect juridic multiplu. Aceasta deoarece, în cazul delapidării averii străine, printr-o singură acțiune se aduce atingere mai multor valori sociale speciale și, implicit, relațiilor sociale aferente.

Obiectul material al faptei incriminate de art. 191 Cod penal îl constituie bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor. Bunurile prevăzute de art. 191 Cod penal, au o calitate specială: sunt încredințate de către o altă persoană în administrarea făptuitorului.

Latura obiectivă a delapidării averii străine are următoarea structură: 1) *fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de însușire ilegală (sustragere)*; 2) *urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv*; 3) *legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile*.

Specificul delapidării averii străine se exprimă în aceea că dispunerea de bunurile dinamice încredințate, în limitele întinderii prerogativelor conferite persoanei respective, chiar în prezența intenției de a sustrage acele bunuri, nu poate avea relevanță juridico-penală. În acest context, delapidarea averii străine, realizată asupra unor bunuri dinamice, poate avea loc doar în prezența următoarelor două condiții cumulative: *existența intenției de sustragere; convertirea posesiei legitime în posesie nelegitimă, exprimându-se în depășirea prerogativelor conferite persoanei în privința bunurilor încredințate*.

Latura subiectivă a delapidării averii străine se exprimă, în primul rând, în vinovăție sub formă de intenție directă. În afară de aceasta, la calificare este obligatorie stabilirea *scopului special - de cupiditate*.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art. 191 Cod penal în afară de calitățile generale, trebuie să aibă calitatea specială de *administrator al bunurilor*.

La caz, s-a menționat că, conform *Ordinului nr. 99 din 21.05.2007 al comandantului Bazei de Aviație*, plutonier major Scutaru O. a fost numit în funcția de șef al Depozitului patrimoniu tehnic de aviație - evidență și planificare. (f.d. 177, vol. II) Potrivit altui Ordin cu nr. 158 din 17.08.2013 al comandantului Bazei de Aviație, plutonierul adjutant Scutaru O. a transmis funcția de șef de Depozit patrimoniu tehnic de aviație – evidență și planificare, plutonierului major Cernei I.

Prin Actul de primire-predare a bunurilor materiale din depozitul nominalizat supra, s-a confirmat cu certitudine că Scutaru O. a primit spre păstrare 791 bunuri materiale - patrimoniu tehnic de aviație, inclusiv 13 baterii acumulate 15 CIIC 45B, 25 acumulate pentru bateriile de acumulator de tip 15 CIIC 45B și 2 blocuri H019-03, destinate funcționării aeronavei de tip MIG-29, toate cu conținut intact.

Partea acuzării făcând referire în învinuire la diferite acte normative încălcate de către inculpat precum că era responsabil de păstrarea bunurilor care conțin metale prețioase și anume la: Ordinul Ministrului Apărării nr. 199 din 16 iunie 2011 cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a instrucțiunii privind evidența, păstrarea, colectarea și prelucrarea resturilor și deșeurilor ce conțin metale prețioase în Armata Națională (f.d. 261, vol. IV); la Instrucțiunea privind evidența, păstrarea, colectarea și prelucrarea resturilor și deșeurilor ce conțin metale prețioase în Armata Națională, aprobată prin Ordinul Ministrului Apărării nr.

199 din 16 iunie 2011.

Instanța de apel, în acest aspect, a reținut că, conform pct. 6 al Instrucțiunii privind evidența, păstrarea, colectarea și prelucrarea resturilor și deșeurilor ce conțin metale prețioase în Armata Națională, se prevede că *„evidența bunurilor ce conțin metale prețioase se ține din momentul primirii (procurării, colectării, achiziționării), prelucrării (extragerii, afinării), lor la toate etapele legate de utilizarea și circulația acestora”*. Iar, conform pct. 7 și 8 ale Instrucțiunii se prevede că *„.....unitățile militare sunt obligate să țină evidența metalelor prețioase în orice formă și orice stare, inclusiv a metalelor prețioase ce se conțin în mijloacele tehnice de calcul, dispozitive, utilaj, piese de completare și de schimb etc., precum și în resturi care le conțin în registru de evidență a utilajelor și bunurilor materiale ce conțin metale prețioase. Potrivit pct. 8 „comandanții/șefii unităților militare stabilesc prin ordine pe unitate, persoanele gestionare, în răspunderea cărora se pune ținerea evidenței metalelor prețioase ce se conțin în activele materiale, evidența și păstrarea, resturilor și deșeurilor, provenite de la casarea mijloacelor (fondurilor) fixe precum și controlul asupra predării acestora spre prelucrare primară”*.

Astfel, este întemeiat argumentul apărării, că Scutaru O., pentru a purta răspundere pentru componența de metale prețioase a bateriilor acumulative 15 CIIC 45B și blocurilor H019-03 urma să fie numit responsabil printr-un ordin al comandantului unității militare, prin care să-i fie atribuită calitate de persoană responsabilă de gestionarea metalelor prețioase (primirea, păstrarea, evidența etc.), că în sarcina lui ar fi fost puse atribuțiile de ținere a evidenței metalelor prețioase ce se conțin în activele materiale, evidența și păstrarea, resturilor și deșeurilor, provenite de la casarea mijloacelor (fondurilor) fixe precum și controlul asupra predării acestora.

Din materialele dosarului nu rezultă că există un careva ordin sau act, care ar demonstra calitatea lui Scutaru O. de persoană responsabilă de păstrarea, gestionarea bunurilor, ce conțin metale prețioase. Nu a fost prezentată nici o probă care ar confirma că există vreun registru de evidență a bunurilor ce conțin metale prețioase și nici un act de primire predare, care ar confirma că Scutaru O. ar fi primit spre păstrare bunuri care conțin metale prețioase și că î-și asumă răspunderea pentru aceasta. Este cert faptul că Scutaru O. nu poate purta răspundere pentru ceea ce nu i-a fost încredințat, mai mult ca atât acuzarea nu a prezentat vreo probă pertinentă, concludentă, utilă și veridică, care ar demonstra faptul că Scutaru O. a știut despre existența acestor metale prețioase în componentele bunurilor transmise-primite spre păstrare.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că, partea acuzării nu a demonstrat că în unitățile militare există vreun registru prin care s-ar fi ținut evidența metalelor prețioase, obligație prevăzută în pct. 7 și 8 ale Instrucțiunii, *„.....unitățile militare sunt obligate să țină evidența metalelor prețioase în orice formă și orice stare, inclusiv a metalelor prețioase ce se conțin în mijloacele tehnice de calcul, dispozitive, utilaj, piese de completare și de schimb etc., precum și în resturi care le conțin în registru de evidență a utilajelor și bunurilor materiale*

ce conțin metale prețioase”.

Dat fiind faptul că, din totalitatea actelor enumerate mai sus, bunurile sustrate de către Scutaru O. au un preț stabilit în actul de predare-primire a bunurilor materiale din Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație din 08.06.2007, registrul de evidență contabilă în rubrica prețul bunurilor luate la evidență contabilă - valoarea bunurilor sub nr. 19-1 cantitate un complet bloc H109-03 este de 20000 lei, iar sub nr. 47 bateriile acumulate 15 CIIC 45B - este la prețul de 4000 lei bucata, 25 acumulate pentru bateriile de acumulate 15 CIIC 45B și 1 bloc H019-03 la prețul de 20000 lei bucata.

Prin procesul-verbal de ridicare și examinare din 22.12.2015 din depozitul ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești” au fost ridicate 10 baterii acumulate 15 CIIC 45B și 24 acumulate pentru bateriile de acumulator 15 CIIC 45B, destinate pentru aeronava de tip MIG-29, care au fost primite din Baza de Aviație conform procesului-verbal din 25.09.2009.

La examinarea obiectelor respective s-a constatat că bunurile date nu prezintă semne de descompletare. Fiecare din cele 10 baterii acumulate 15 CIIC 45B sunt completate cu câte 15 acumulate pentru aceste baterii și câte un suport de conexiune. Bunurile examinate nu pot fi utilizate conform destinației, reieșind din termenul expirat de exploatare, la 18.11.2015 din depozitul ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești” a fost ridicat 1 bloc H019-03, destinat pentru aeronava MIG-29, primit din Baza de Aviație conform procesului-verbal din 25.09.2009. Examinarea obiectului menționat a constatat că blocul H019-03 este compus dintr-o carcasă metalică (aluminiu) în interiorul căreia sunt asamblate 31 de module și 1 sistem de alimentare. Completul blocului prezintă o piesă din complexul H019-03 sistem de ochire radio-electronic, folosit la aeronava MIG-29 la primirea și prelucrarea semnalelor radio de frecvență joasă.

Reieșind din cele expuse instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe că, conform datelor pașaportului tehnic BA.2.026.016 ПС, ridicat la 27.04.2016 de la ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești”, în componentele blocului H019-03 au fost aplicate următoarele metale prețioase: aur - 122,482 g., argint - 306,102 gr., platină - 16,349 gr. și paladiu - 0,705 gr., iar conform datelor pașaportului tehnic ФД3.585.554 ПС ridicat de la ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești”, în bateria acumulator 15 CIIC 45B se conțin metale prețioase în cantitate de 3430,87 gr. de argint, conform datelor expuse în procesul-verbal nr. 52/52 din 23.11.2011, de către comisia în componența locotenent-colonelului Smirnov O., maiorului Ivasico V., căpitanului Răileanu A. și plutonierului adjutant Roller Iu. au fost casate 2 bunuri ce fac parte din patrimoniul tehnic de aviație, inclusiv și 2 baterii acumulator de tip 15 CIIC 45B.

Or, în ședința de judecată au fost prezentate probe care confirmă incontestabil faptul că lui Scutaru O. i-au fost transmise spre păstrare bunurile întregre însă nici într-un act de primire-predare, nici într-un registru și nici în act de inventariere nu sunt indicate că i se

transmit bunuri care conțin metale prețioase, ce fel de metale prețioase și nici în ce cantitate, aceasta se demonstrează prin probele prezentate de acuzare.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că lui Scutaru O. i se impută că ar fi sustras componentele a trei baterii acumulatori 15 CIQC 45B, cu conținut de metale prețioase: argint în cantitate de 10 kg 292,61 gr. în valoare de 128245,91 lei și componentele blocului H019-03 cu conținut de metale prețioase. În total, Scutaru O. ar fi însușit 32 componente cu metale prețioase, în total 81190,58 bani, ceea ce nu se demonstrează prin actele dosarului.

Din analiza ansamblului probator nominalizat supra, s-a ajuns la concluzia că partea acuzării nu a demonstrat faptul că lui Scutaru O. i-au fost predate bunuri materiale cu conținut de metale prețioase și nici nu a fost demonstrat că Scutaru O. ar fi avut cunoștință despre conținutul celor trei baterii acumulatori 15 CIQC 45B și blocurilor H019-03. Totodată, nici nu există nici un ordin din care ar rezulta că Scutaru O. ar fi persoana responsabilă care ar purta răspundere pentru evidența și păstrarea bunurilor cu conținut de metale prețioase.

Cu referire la declarațiile martorilor audiați la caz, în sensul în care aceștia declară că cunoșteau că bateriile și blocurile nominalizate conțineau metale prețioase, s-a menționat că aceste mărturii nu pot fi reținute ca fiind acuzatorii, or, răspunderea materială și penală a persoanei rezultă din angajamente asumate în formă scrisă, potrivit prescripțiilor legale, iar declarațiile martorilor în acest sens nu pot fi apreciate ca probe ce dovedesc că Scutaru O. cunoștea despre faptul că în conținutul bateriilor acumulatori 15 CIQC 45B și blocurilor H019-03 se găsesc metale prețioase.

Mai mult decât atât, potrivit ordinului de distribuție nr. 41/06/09 din 01.09.2009, întocmit în temeiul Ordinului Ministrului Apărării nr. 226 din 10.08.2009, s-a dispus transmiterea întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” de la Baza de Aviație a 137 bunuri, inclusiv 10 baterii acumulatori 15 CIQC 45B, 25 acumulatori pentru bateriile de acumulator 15 CIQC 45B și 1 bloc H019-03, conform procesului-verbal din 25.09.2009, cu privire la modificare stării calitative, un acumulator 15 CIQC 45B are valoarea de 4 000 lei, fapt confirmat și prin actul de predare-primire a depozitului SPTA din 08.06.2007.

Ținând cont de faptul că bateriile acumulatori și blocurile au fost transmise lui Scutaru O. ca bunuri unitare, fără a se specifica despre divizibilitatea acestora, fără a se indica conținutul de metale prețioase a acestora, fără a face trimitere la valoarea acestora, instanța de apel a constatat că Scutaru O. a comis delapidarea a 3 baterii acumulatori 15 CIQC 45B cu valoarea de 4000 lei fiecare (în total - 12 000 lei) și a unui bloc H019-03 cu valoarea de 20 000 lei. Prin urmare, inculpatul a însușit bunuri în valoare totală de 32 000 lei, ceea ce prin prisma art. 126 Cod penal, se atribuie la categoria proporțiilor considerabile și se încadrează în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Pe de altă parte, instanța de apel a considerat că este dovedită pe deplin vinovăția inculpatului Scutaru O. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, s-a evidențiat că instanța de fond incorect nu l-a recunoscut vinovat pe Scutaru O. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, în partea dispozitivă a sentinței, și totodată a ajuns la o soluție greșită de încetare a procesului penal pe motivul expirării termenului de prescripție, deoarece inculpatul în prima instanță nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, nu a solicitat de a fi încetat procesul penal pe motivul expirării termenului de prescripție, dar a pledat nevinovat, a optat pentru obținerea unei sentințe de achitare.

Prima instanță examinând fondul cauzei și cercetând probele urma să se expună referitor la vinovăția inculpatului sau nevinovăția lui în comiterea infracțiunilor înscrinate, iar prin prisma art. 389 alin. (1) și alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, trebuia să adopte o sentință de condamnare numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată; sentința de condamnare se adoptă: fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei aplicate inculpatului în baza art.191 alin.(2) lit.c) Cod penal, instanța de apel a menționat că gravitatea infracțiunii săvârșite se atribuie la categoria celor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, inculpatul anterior nu a fost judecat, este căsătorit, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, în baza art. 76 Cod penal, circumstanțe atenuante nu s-au stabilit, în baza art. 77 Cod penal, circumstanțe agravante nu s-a stabilit.

Sancțiunea art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de *amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani*, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

La caz, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, ținând cont de pericolul social reprezentat de fapta comisă, de faptul că anterior nu a fost în conflict cu legea penală, de faptul că nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, în privința sa nu se atestă circumstanțe agravante, instanța de apel a conchis că scopul pedepsei penale la caz poate fi atins fără izolarea acestuia de societate, cu aplicarea art. 90 Cod penal.

În cadrul procesului penal, Baza de aviație a Ministerului Apărării a înaintat acțiune civilă cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 209436,46 lei.

Analizând argumentele părții apărării referitoare la prejudiciul pretins de Baza de aviație, instanța de apel a ajuns la concluzia că există motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate și în partea civilă.

În conformitate cu prevederile art. 225 Cod de procedură penală, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competență căreia este cauza penală. La adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere. Odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze și acțiunea civilă.

Potrivit art. 1398 Cod civil cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate și dacă fapta autorului nu vine în contradicție cu normele de etică și morală.

Anterior, s-a menționat că motivele care au determinat recalificarea acțiunilor lui Scutaru O. de la art. 191 alin. (5) Cod penal la art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, au constat în aceea că prejudiciul cauzat prin acțiunile lui Scutaru O. constituie 32000 lei. Subsecvent, urmează a se dispune încasarea de la Scutaru O. în contul Bazei de Aviație a Ministerului Apărării a prejudiciul material în mărime de 32000 (treizeci și două mii), sumă care este proporțională daunelor cauzate prin acțiunile inculpatului.

Cu referire la cheltuielile de judecată, pretinse spre încasare din contul inculpatului în beneficiul statului în mărime de 1612 lei pentru efectuarea expertizei judiciare, instanța a consemnat că cererea procurorului în acest sens urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată, făcând trimitere în acest sens la prevederile art. 227 – 229 Cod de procedură penală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul și avocatul Banaru V. au contestat-o cu recursuri ordinare.

6.1. Procurorul solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței de condamnare în privința lui Scutaru O.

În motivarea recursului, se menționează că decizia instanței de apel este pasibilă casării, pentru că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și faptei comise de inculpat i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Recurentul susține că, în fond, instanța de apel, în mod incorect a concluzionat asupra recalificării acțiunilor incriminate lui Scutaru O. de la art. 191 alin. (5) Cod penal la art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, apreciind greșit, cu derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, probatoriul administrat și punând accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpatului, care nu coroborează cu celelalte probe pe caz.

Or, în situația în care instanța de apel nu a fost de acord cu aprecierea probelor de către instanța de fond și a ajuns la concluzia recalificării acțiunilor lui Scutaru O. pe motivul

diminuării volumului bunurilor sustrate și costului acestora, urma să desfășoare această concluzie expunându-și punctul de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt care la caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor acestei cauze.

În speță, instanța de apel, a acționat cu derogare de la prevederile procesual-penale relevante pentru justa soluționare a acestei cauze și nu s-a condus de recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12.12.20105 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel.

În vederea demonstrării că Scutaru O. se face vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute anume de art. 191 alin. (5) Cod penal, precum și pentru dovedirea faptului că volumul și costul bunurilor sustrate de inculpat corespund învinuirii înaintate acestuia, partea acuzării a făcut trimitere la declarațiile martorilor: Chiveri Gh., Zaeț Ig., Culev N., Smirnov O., Bordea N., Rotarciuc E., Neburac Sv., Ciobanu S., Jechiu D., Guștiuc Gh., Răileanu A., Mititelu O., Roller Iu., Roller S., Mitrofan Gh., Harpailă A., Brînză Vl., Enachi Al., Șarban A., Scutaru Iu. și la celelalte probe scrise acumulate în dosar, menționând că prin acestea se confirmă indubitabil vinovăția inculpatului.

În continuare, recurentul afirmă că, pe de o parte instanța de apel, prin soluția de condamnare în privința lui Scutaru O. a admis probele existente în dosar, considerând că acestea sunt veridice, utile și pertinente cazului și că dovedesc vinovăția inculpatului, iar pe de altă parte, a acceptat doar parțial circumstanțele ce sânt dovedite prin aceste probe.

Mai mult ca atât, la adoptarea soluției de recalificare a faptei imputate lui Scutaru O. instanța de apel s-a bazat pe declarații depuse de către inculpat, acceptând versiunea acestuia, cu toate că ea a fost combătută în totalitate prin aceleași probe. În situația în care, de către inculpat se pretinde că o altă persoană ar fi sustras aceste metale prețioase, instanța de apel nu a ținut seama de faptul că la depozit nu aveau acces persoane străine, acestea nu ar fi dispus nici de timp necesar dezasamblării/asamblării utilajelor, or în caz contrar, ar fi fost descoperite de colaboratorii bazei de aviație, inclusiv și de inculpatul Scutaru O., care ar fi sesizat acele eventuale fapte de sustrageri.

Procurorul menționează că, delapidarea averii străine constă în faptul că infractorul transformă bunul aflat în gestionarea sau administrarea sa într-un bun al său, îl trece efectiv în stăpânirea sa, creând posibilități de a se comporta față de acesta ca față de un bun propriu. În cazul delapidării averii străine, fapta prejudiciabilă constă în acțiunea de sustragere, însă mecanismul sustragerii are un anumit specific care este condiționat de particularitățile obiectului material al infracțiunii analizate: făptuitorul săvârșește luarea bunurilor ce-i sunt străine, dar care, la moment, se află în posesia lui legitimă, profitând de atribuția de a administra aceste bunuri.

Delapidarea averii străine, realizată asupra unor bunuri statice, poate avea loc numai în prezența următoarelor trei condiții cumulative: ridicarea bunurilor din locul în care se aflau; intrarea bunurilor în posesia nelegitimă a făptuitorului, care constă în depășirea

prerogativelor conferite persoanei în privința bunurilor încredințate; existența posibilității reale, conștientizate de făptuitor, de a se folosi și dispune de bunuri de parcă ar fi proprii. Mai mult ca atât, în cazurile de luare a bunurilor încredințate făptuitorului, se profită de atribuțiile ce i s-au acordat.

Prin urmare, raportând componența de infracțiune prevăzută de dispoziția art. 191 Cod penal, la faptele incriminate lui Scutaru O., recurentul consideră că vinovăția acestuia în totalitate s-a dovedit. În partea ce ține de constatarea volumului și în special a costului bunurilor sustrate, acuzarea constată o poziție total greșită a instanței de apel la aprecierea probelor ce dovedesc învinuirea în deplin volum.

Prin urmare, analizând rapoartele de expertiză la care face referire instanța de apel, acuzarea consideră că prin concluziile acestora s-a dovedit atât cantitatea metalelor prețioase ce erau conținute în componentele blocului H019-03 și în elementele bateriilor de acumulator.

Mai mult ca atât, prin aceleași rapoarte de expertiză s-a constatat nu doar cantitatea metalelor prețioase conținute în aceste obiecte ci și prețul acestora, evaluare care a și stat la baza învinuirii înaintate, or careva alte probe ce ar fi dovedit contrariul nu au fost administrate.

Versiunea inculpatului cu privire la *„acele divergențe între masa teoretică și cea practică”* a metalelor prețioase și referința la acele procese-verbale întocmite de către ÎS „Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională”, este combătută prin aceleași probe cercetate și prin răspunsul acestei instituții nr. 204 din 19.07.2017, prezentat la solicitarea acuzatorului în instanța de apel, conform căruia se indică că nu s-a primit spre dezmembrare, colectare și nici expertiză chimică a metalelor prețioase baterii de acumulator și nici blocuri H109-03 destinate pentru aeronava MIG 29, ceea ce dovedește că acele informații, prezentate de apărare în calitate de probă cu privire la decalajul cantității metalelor, în genere nu se referă la cauza cercetată și nu pot fi invocate în motivarea soluției dispuse de instanța de fond.

În aceeași ordine de idei, acuzarea consideră că afirmația instanței de apel cu privire la faptul că *„nu există nici un ordin din care ar rezulta că Scutaru O. ar fi persoana responsabilă care ar putea răspunde pentru evidența și păstrarea bunurilor cu conținut de metale prețioase”* este o afirmație total greșită cu derogare de la acele probe cercetate, or, conform Ordinului nr. 99 din 121.05.2007, prin care Scutaru O. a fost numit în funcția de șef al Depozitului patrimoniu tehnic de aviație - evidență și panificare, se dovedește că el era responsabil de evidența și păstrarea bunurilor primite în gestiune, mai mult ca atât, că aceste bunuri au fost transmise inculpatului conform aceluși act de predare - primire a bunurilor materiale din 08.06.2007.

De asemenea, se consideră greșită concluzia instanței că *„din materialele dosarului nu rezultă că există un careva ordin sau acte ce ar demonstra calitatea lui Scutaru O. de persoană responsabil de gestionarea metalelor prețioase”*, deoarece în primul rând este de

reținut că întreprinderea în care activa inculpatul are un alt gen de activitate, iar în al doilea rând, instanța de apel a omis din vedere și a lăsat practic fără apreciere Ordinul nr. 199 din 16.06.2011 al Ministrului Apărării cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind evidența colectarea, păstrarea și prelucrarea resturilor și deșeurilor ce conțin metale prețioase în Armata Națională, care la pct. 39 al Instrucțiunii conține dispoziția că: „resturile și deșeurile ce conțin metale prețioase vor fi sortate și ambalate aparte pe tipuri, în ambalaj care v-a exclude pierderi ...”

În drept, recurentul își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală.

6.2. Avocatul Banaru V. acționând în numele inculpatului solicită casarea deciziei instanței de apel și achitarea inculpatului în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În esență, reieșind din actul de învinuire, inculpatului i-a fost incriminat faptul că el în perioada din 08.06.2007 - 23.11.2011, fiind persoană responsabilă de primirea, păstrarea corectă și eliberarea mijloacelor materiale încredințate pentru păstrare în Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație al Bazei Militare, dislocate în satul Lunga, raionul Florești urmărind scopul de profit și folosind situația de serviciu, a însușit ilegal componentele a 3 baterii acumulatorie cu conținut de metale prețioase, aflate în posesia sa, prin care a adus atingere poziției bunurilor din sfera lor patrimonială.

Însă, pentru a fi pasibil răspunderii penale în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, în acțiunile inculpatului urmează a fi reținute toate elementele constitutive ale acestei infracțiuni, și în acest sens recurentul evidențiază că, obiectul material al infracțiunii de delapidare reprezintă bunurile materiale care au o valoare, sunt create prin munca omului și au caracter licit. După natura sa bunurile materiale sunt de două tipuri statice și dinamice. Scopul acestei clasificări constă în necesitatea efectuării unei analize mai ample a infracțiunii menționate. În situația dată criteriul de delimitare între cele două tipuri de bunuri constă în locul de aflare încredințate făptuitorului, în momentul sustragerii. Astfel, dacă în momentul sustragerii bunurile se aflau pe un teritoriu păzit (fabrică, uzină, depozit etc.), atunci ele pot fi denumite bunuri statice. Efectuarea de către făptuitor a prerogativelor corespunzătoare este strict limitată de regimul de funcționare a teritoriului păzit. În alți termeni bunurile statice au calitatea de a se afla pe un teritoriu păzit. Iar devreme ce exercitarea prerogativelor în privința unui astfel de bunuri este posibilă doar pe un teritoriu păzit și în timpul de lucru al făptuitorului s-au timpului de funcționare al întreprinderii, posibilitatea de a comite sustragerea unor bunuri statice este considerabil limitată. Aceasta deoarece specificul sustragerii bunurilor statice constă în aceea că convertire posesiei legitime în posesia nelegitimă presupune în mod inerent luarea fizică (materială) a acestor bunuri de pe teritoriul păzit. Cele dinamice sunt bunurile care pot fi deplasate dintr-un loc în altul (de ex. șoferul primește marfă de la depozit pe care urmează să le livreze la magazin și în timpul deplasării șoferul sustrage o parte din marfă).

Astfel, în pct. 2) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28.06.2004 se consideră sustragere luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator.

Nu formează componența de sustragere faptele ilegale care sunt îndreptate nu spre însușirea ci spre folosința temporară a bunurilor. Folosința temporară a bunurilor o va aprecia instanța ținând seama că făptuitorul nu urmărește scopul de cupiditate, deoarece nu dorește să treacă bunurile în stăpânirea lui definitivă, în funcție de circumstanțele cauzei, asemenea fapte pot fi calificate conform art.196, 238, 273, 274 Cod penal.

Deci o condiție obligatorie a delapidării o constituie luarea ilegală a bunurilor ce se află în gestiunea făptuitorului, însă din probele prezentate de acuzare și cercetate în instanța de judecată, nu există nici o probă directă care ar demonstra că Scutaru O. ar fi luat componentele blocului H019-03 și bateriilor de acumuloare 15 CIIC 45B.

Din toți martorii audiați nimeni nu a putut indica într-un mod sau altul că Scutaru ar fi luat aceste bunuri din depozitul SPTA sau le-ar fi văzut în gestiunea sa în afara teritoriului Bazei Militare de Aviație.

Nu a fost efectuată nici o percheziție la domiciliu sau în alte locuri care au legătură cu inculpatul, unde se fie depistate bunurile sau careva urme ce ar indica că bunurile s-au aflat în posesia lui Scutaru O. (placi, carcase, careva piese, bucăți din aceste bunuri etc.).

Nu a fost prezentat nici un martor care să indice într-un mod direct că Scutaru O. fie a scos aceste bunuri de pe teritoriul bazei de aviație, sau a întreprins acțiuni de extragere a metalelor prețioase chiar aflându-se la serviciu, or a încercat să le scoată ca apoi să le vândă, schimbe, doneze, sau să existe un alt indiciu că Scutaru O. le-a luat și acestea s-au aflat în posesia lui, având posibilitatea de a le gestiona după bunul său plac.

În cazul infracțiunii analizate fapta prejudiciabilă constă în acțiune de sustragere, revenind la distincția dintre bunurile statice și bunurile dinamice, recurentul menționează că din moment ce bunurile dinamice se află în timpul transportării (livrării, furnizării) lor, în posesie nemijlocită a făptuitorului acestuia nu-i mai este necesar să le ia materialmente. În situația dată are loc așa numita luare formală.

Or, dat fiind că bunurile încredințate se aflau pe un teritoriu păzit posibilitatea reală de a dispune de ele poate să apară numai în afara acestui teritoriu. În acest context infracțiunea prevăzută de art. 191 Cod penal, realizată asupra unor bunuri statice poate avea loc cumulativ în prezența următoarelor: ridicarea bunurilor din locul în care se aflau, intrarea bunurilor în posesie nelegitimă a făptuitorului, constând în depășirea prerogativelor conferitei persoanei în privința bunurilor încredințate, existența posibilității reale, conștientizate de făptuitor, de a se folosi și dispune ca ale sale proprii.

Deci, reieșind din circumstanțele de fapt ale acestei cauze penale, partea acuzării urma să probeze că anume Scutaru O. a însușit componentele bunurilor indicate în rechizitoriu, că acestea au fost scoase de pe teritoriul depozitului sau a bazei militare, că a avut posibilitate reală de a dispune de acestea după bunul său plac. Prin urmare, apărătorul pretinde că urma a

fi demonstrat de acuzare că la momentul primirii depozitului al SPTA, Scutaru O. ar fi știut că aceste bunuri conțin metale prețioase, or potrivit actului de predare-primire din 08.06.2007, nu este nici o mențiune despre existența metalelor prețioase. Deși acuzarea mai face referire la pașapoartele tehnice ale acestor bunuri de care urma să țină cont la procedura de casare, aceste pașapoarte ridicate prin ordonanța procurorului de la f.d. 79, au fost ridicate de la Aeroportul Internațional Mărculești. Potrivit rechizitoriului sustragerea a avut loc la baza de aviație din s. Lunga r. Florești, adică de la o altă instituție. Tot în acest context s-a stabilit cu certitudine că nu a existat o listă a bunurilor cu metale prețioase, în lipsa documentației și/sau a cunoștințelor speciale tehnice, era imposibil de a stabili că bunurile supuse casării conțin metale prețioase, iar procesele-verbale de casare au fost întocmite corespunzător, fapt confirmat și de către martorul Enache A. Deci, dacă pașapoartele tehnice au fi fost ridicate din baza de aviație acest lucru ar fi putut combate într-un mod sau altul faptul in existenței documentației tehnice.

În drept, recurentul își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele expuse de recurenți, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru următoarele motive.

Soluția de inadmisibilitate a recursurilor declarate se întemeiază, *în drept*, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că cererea este vădit neîntemeiată.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor speței analizate.

În cauza deferită judecății, sunt declarate două cereri de recurs ordinar, prima de către procuror și cea de a doua de apărătorul inculpatului, ambii recurenți intervenind cu solicitări diametral opuse vizavi de soluția ce se dorește a fi adoptată pe marginea acestui dosar de către instanța supremă. Din aceste considerente, în contextul ce urmează, Colegiul penal va diviza, în două puncte separate, argumentele care au stat la baza adoptării soluției de inadmisibilitate a recursurilor declarate.

7.1. Pornind de la expunerea raționamentelor vizavi de netemeinicia celor invocate de procuror, mai întâi se relevă că acesta face trimitere la temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, pledând pentru casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, din considerentul că, în opinia părții acuzării, instanța

ierarhic inferioară eronat a statuat asupra recalificării acțiunilor incriminate inculpatului prin rechizitoriu din art. 191 alin. (5) Cod penal, în cele ale art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, deoarece a constatat diminuarea volumului bunurilor sustrase și costurilor acestora.

Totodată, procurorul nu este de acord cu modalitatea de apreciere a probelor și interpretarea selectivă a acestora realizată de către instanța de apel, considerând că proporțiile deosebit de mari ale daunei cauzate de inculpat prin acțiunile sale, au fost cu certitudine dovedite de partea acuzării, iar versiunea inculpatului asupra celor întâmplate este contrazisă prin probele din dosar și urmează a fi critic apreciată.

Verificând actele cauzei, raportat la alegațiile avansate de procuror, instanța de recurs ajunge la concluzia că acestea nu și-au găsit confirmarea, iar soluția adoptată pe marginea speței date de către Curtea de Apel este legală, întemeiată și urmează a fi menținută integral.

Deci, contrar celor expuse de recurent, Colegiul menționează că instanța de apel a adoptat o decizie legală, în partea contestată de recurent ce ține de dispunerea condamnării lui Scutaru O. în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, care corespunde tuturor exigențelor legislației penale și procesual-penale, iar criticele părții acuzării pe marginea acestui capăt de învinuire sunt vădit nefondate și nu se confirmă din actele cauzei.

În acest sens, se relevă că, potrivit art. 384 alin. (3), 410 alin. (1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept, care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării unei alte soluții, decât cea la care a ajuns instanța de fond.

Așa cum se constată din dosar, instanța de apel, corect și-a motivat soluția privitor la condamnarea lui Scutaru O. în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, ghidându-se în acest sens de prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, iar decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept, care au dus la stabilirea certă a faptului că, inculpatul se face vinovat de săvârșirea delapidării averii străine în proporții considerabile, prejudiciind astfel Baza de aviație a Ministerului Apărării cu suma de 32000 lei. Drept urmare, a fost justificat dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul Bazei de Aviație a Ministerului Apărării a sumei de 32000 lei, drept recompensă pentru prejudiciul material cauzat prin acțiunile inculpatului.

Cu referire la cele invocate de recurent precum că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, prin acesta a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6), Colegiul reiterează că, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, motivarea hotărârii este un proces de analiza și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atîta timp cît sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt

menționate componentele necesare ale unei motivări dintr-o hotărâre penală, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și a concluzionat corect ca aceasta se circumscrie încadrării juridice anume în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, potrivit căreia Scutaru O. a și fost condamnat într-un final.

Pe de altă parte, invocarea acestei pretinse erori, din partea procurorului, nu este întocmai înțeleasă de instanța de recurs, odată ce, în dosarul dat, cererea de apel a fost declarată doar de către partea opusă, de avocatul Banaru V., care a acționat în interesele inculpatului. Respectiv, doar din partea apelantului ar fi fost permisibile atare critici, iar din partea părții care nu a declarat apel, sensul celor pretinse devine incert.

Totodată, după cum se constată din cererea de recurs declarată de procuror, acesta expune conținutul probelor cercetate de instanța de apel, menționând că marea lor majoritate au fost selectiv și injust apreciate la etapa precedentă de judecare a cauzei, instanța dând prioritate declarațiilor inculpatului, și din atare considerente soluția adoptată pe marginea condamnării lui Scutaru O. pe capătul de acuzare incriminat acestuia privitor la delapidarea averii străine, cu cauzarea prejudiciului considerabil, este viciată. Colegiul penal nu poate ralia la opinia procurorului redată supra, dat fiind că, recitind partea descriptivă a deciziei recurate, cele semnalate de acesta nu și-au găsit confirmarea.

În general, față de aceste critici urmează de consemnat că, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor cauzei sub toate aspectele în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate. Din atare considerente, ține exclusiv de competența instanțelor de fond de a se expune asupra probatoriului din dosar și de a-i da o apreciere corespunzătoare acestuia.

Pe de altă parte, Colegiul penal reamintește că aprecierea probelor, ca operațiune finală a activității de probațiune, permite judecătorului să determine măsura în care probele reflectă adevărul. Prin aprecierea tuturor probelor administrate, în ansamblul lor, judecătorul își formează convingerea cu privire la temeinicia sau netemeinicia acuzației, cu privire la măsura în care prezumția de nevinovăție a fost sau nu înlăturată prin probe certe de vinovăție, dacă se impune sau nu condamnarea inculpatului pentru faptele deduse judecării.

La caz, fiind respectate aceste cerințe, instanța de apel justificat a statuat că, Scutaru O. se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, adică *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu, acțiuni săvârșite în proporții considerabile.*

Necesitatea recalificării acțiunilor imputabile inculpatului, la alin. (2) al normei de incriminare, a rezultat din faptul că, în urma cercetării și aprecierii materialului probator, Curtea de Apel a statuat că, în total, prejudiciul cauzat Bazei de Aviație a Ministerului Apărării, în urma însușirii componentelor bunurilor aflate în administrarea lui Scutaru O., a

constituit suma de 32000 lei, care conform art. 126 alin. (1) Cod penal se consideră că sunt proporții considerabile.

Prin urmare, Colegiul apreciază ca fiind corecte cele consemnate de instanța de apel referitoare la aceea că: „... în perioada 08 iunie 2007 - 23 noiembrie 2011, Scutaru O., fiind persoană responsabilă de primirea, păstrarea corectă și eliberarea mijloacelor materiale încredințate pentru păstrare în Depozitul serviciului patrimoniului tehnic de aviație al Bazei de Aviație, dislocată în localitatea Lunga, raionul Florești, urmărind scop de profit și folosind situația de serviciu, a însușit ilegal componentele a 3 baterii acumulate 15 CIIC 45B, aflate în posesia sa, prin ce a adus atingere poziției bunurilor enunțate din sfera lor patrimonială.

Tot el, Scutaru O., în perioada 08 iunie 2007 - 17 august 2013, urmărind scopul de profit și folosind situația de serviciu, a însușit ilegal componentele blocului H019-03, destinat pentru funcționarea aeronavei de tip MIG-29. Astfel, în perioada 08.06.2007-17.08.2013, Scutaru O., a demontat și a însușit ilegal componentele blocului H019-03 la prețul de 20000 lei.”

Față de cele ce preced, se mai notează că, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a aceluiași probe nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune casarea unei hotărâri judecătorești, după cum solicită procurorul.

Din actele cauzei rezultă că instanța de apel la verificarea criticelor invocate de apelantul-avocat tot pe marginea corectitudinii încadrării juridice a faptelor inculpatului în baza art. 191 Cod penal, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Mai mult ca atât, Colegiul verificând, în subsidiar, conținutul mijloacelor de probă și analiza asupra acestora realizată de instanța de apel, nu a constatat existența unor contradicții sau discrepante de natură să constituie o eroare gravă de fapt ce ar afecta în consecință soluția pronunțată. Or, Colegiul penal menționează, că eroarea gravă de fapt trebuie înțeleasă în sensul atribuit acesteia de legiuitor în art. 6 pct. 11) din Codul de procedură penală și anume ca fiind stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu ține de aprecierea greșită a probelor.

Prin urmare, este vădit nefondată afirmația procurorului precum că, în această speță, instanța de apel părăsitor a supus analizei probatoriul, ceea ce categoric nu corespunde adevărului, întrucât doar aprecierea coroborată a tuturor probelor a făcut posibil elucidarea adevărului și stabilirea unei juste încadrări a faptei comise de inculpatul Scutaru O.

Inter alia, Colegiul ține să reitereze că, delapidarea averii străine prevăzută la art. 191 Cod penal, reprezintă însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu și cauzarea de daune în proporții considerabile. Infracțiunea nominalizată este una materială și se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau de a dispune ilegal de bunurile altuia la propria dorință, bunuri ce i-au fost încredințate în administrare. Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 191 Cod penal se realizează prin sustragere, astfel, făptuitorul săvârșește luarea bunurilor ce-i sunt străine, dar care la moment se află în posesia lui legitimă, prin aceasta profitând de atribuția de a administra aceste bunuri. În cazul delapidării averii străine, făptuitorul este persoana căreia bunurile i-au fost încredințate în temeiul legii, însă acestea i-au fost încredințate pentru executarea unor atribuții strict determinate, nu pentru a fi sustrate. Latura subiectivă a delapidării se exprimă prin intenție directă, la calificare fiind necesar un scop obligatoriu – scopul de cupiditate.

La caz, toate elementele constitutive ale infracțiunii de delapidare a averii proprietarului, în proporții considerabile, au fost demonstrate de acuzatorul de stat, prin acumularea probelor concludente și pertinente, de natură să fundamenteze concluzia despre vinovăția inculpatului în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal. Prin alte cuvinte, în fapt, decizia instanței de apel în această parte corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, corect fiind consemnat că:

„Ținând cont de faptul că bateriile acumulatorie și blocurile au fost transmise lui Scutaru O. ca bunuri unitare, fără a se specifica despre divizibilitatea acestora, fără a se indica conținutul de metale prețioase a acestora, fără a face trimitere la valoarea acestora, instanța de apel a constatat că Scutaru O. a comis delapidarea a 3 baterii acumulatorie 15 CIQC 45B cu valoarea de 4000 lei fiecare (în total - 12 000 lei) și a unui bloc H019-03 cu valoarea de 20 000 lei. Prin urmare, inculpatul a însușit bunuri în valoare totală de 32 000 lei, ceea ce prin prisma art. 126 Cod penal, se atribuie la categoria proporțiilor considerabile și se încadrează în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal.”

Deci, toate cele invocate de partea acuzării referitor la modalitatea de apreciere a probelor, mai cu seamă a celor prin care s-au constatat divergențe între masa teoretică și cea practică a metalelor prețioase conținute în bunurile lăsate în administrarea inculpatului, Colegiul le consideră nefondate, pentru că instanța de apel corect a evidențiat că bunurile sustrate de către Scutaru O. au un preț stabilit în actul de predare-primire a bunurilor materiale din depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație din 08.06.2007, registrul de evidență contabilă în rubrica prețul bunurilor luate la evidență contabilă - valoarea bunurilor sub nr. 19, 1 cantitate un complet bloc H109-03 este de 20000 lei, iar sub nr. 47 bateriile acumulatorie 15CIQC 45B - este la prețul de 4000 lei bucata, 25 acumulatorie pentru bateriile de acumulatorie 15 CIQC 45B și 1 bloc H019-03 la prețul de 20000 lei bucata. Prin procesul-verbal de ridicare și examinare din data de 22.12.2015 din depozitul ÎS

„Aeroportul Internațional Mărculești” au fost ridicate 10 baterii acumulatori de tip 15CІC 45B și 24 acumulatori pentru bateriile de acumulator 15CІC 45B, destinate pentru aeronava de tip MIG-29, care au fost primite din Baza de Aviație conform procesului-verbal din 25.09.2009.

La examinarea obiectelor respective s-a constatat că bunurile date nu prezintă semne de descompletare. Fiecare din cele 10 baterii acumulatori 15 CІC 45B au fost completate cu câte 15 acumulatori, pentru aceste baterii și câte un suport de conexiune. La 18.11.2015 din depozitul ÎS „Aeroportul Internațional Mărculești” a fost ridicat 1 bloc H019-03, destinat pentru aeronava MIG-29, primit din Baza de Aviație conform procesului-verbal din 25.09.2009. Examinarea obiectului menționat a constatat că blocul H019-03 este compus dintr-o carcasă metalică (aluminiu) în interiorul căreia sunt asamblate 31 de module și 1 sistem de alimentare.

Reieșind din cele expuse instanța de apel justificat a conchis ca fiind eronată concluzia primei instanțe, care a pus la baza condamnării inculpatului într-u dovedirea cuantumului prejudiciului cauzat, datele din pașapoartele tehnice ale obiectelor ce conțineau metale prețioase, or acestea sunt contradictorii față de rapoartele de expertiză efectuate asupra acelorași obiecte. Mai mult că, potrivit pașaportului tehnic al blocului de model H019-03, acesta este compus din 32 de componente, care sunt de 18 tipuri diferite, pe când expertizării au fost supuse numai două componente ale blocului nominalizat. În atare situație, nu este clar care este valoarea metalelor prețioase pe care o pretinde acuzarea, cea teoretică sau cea practică, întrucât prin aceste *raporturi de expertiză judiciară fizico-chimică a metalelor prețioase* nu este stabilit adevărul, ci doar s-a efectuat majorarea artificială a pretinsului prejudiciu cauzat.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reiterează că, sarcina dovedirii învinuirii ce i se aduce inculpatului îi revine procurorului, care înlăturând orice dubiu în probarea acesteia, trebuie să convingă instanța despre vinovăția persoanei deferite judecării în raport cu cele ce i se incriminează prin actul de sesizare a instanței. Respectiv, instanța de apel corect a supus reaprecierii probatoriul în partea ce ține de constatarea volumului prejudiciului cauza prin delapidarea bunurilor aflate temporar în supravegherea inculpatului, ajungând la concluzia temeinică că, învinuirea imputată acestuia în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, nu s-a confirmat, ceea ce susține integral și de Colegiul penal.

Având în vedere acestea, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept semnalate de procuror și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre întemeiată, neexistând vreun temei pentru admiterea recursului în sensul declarat de titularul acestuia.

7.2. Cu privire la alegațiile avansate de avocatul Banaru V., care acționează în interesele inculpatului, se constată că acesta țin preponderent de dezacordul cu condamnarea

lui Scutaru O. în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, recurentul pledând pentru adoptarea unei soluții de achitare.

Colegiul s-a expus în punctul precedent, vizavi de corectitudinea statuărilor formulate de instanța de apel în partea ce ține de vinovăția inculpatului pe acest capăt de acuzare, care sunt tangențial valabile și pentru respingerea argumentelor avocatului Banaru V.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că recurentul descrie în detaliu aspectele doctinare ce țin de elementele constitutive ale infracțiunii de delapidare a averii străine, afirmând că instanța de apel a dat o apreciere unilaterală, neobiectivă și „cu înclinație de învinuire”, circumstanțelor cauzei, fără a face o analiză corespunzătoare a acestora, or din conținutul lor se învederează cu claritate nevinovăția inculpatului pe acest capăt de acuzare.

Însă, rămânând pe aceeași poziție, Colegiul reiterează că în acțiunile întreprinse de inculpatul Scutaru O., în perioada dintre 08 iunie 2007 - 23 noiembrie 2011, acesta fiind persoană responsabilă de primirea, păstrarea corectă și eliberarea mijloacelor materiale încredințate pentru păstrare în Depozitul serviciului patrimoniu tehnic de aviație al Bazei de Aviație, dislocată în localitatea Lunga din r-nul Florești, urmărind scopul de profit și folosind situația de serviciu, a însușit ilegal componentele a 3 baterii acumulate 15 CIIC 45B cu conținut de metale prețioase, aflate în posesia sa, și 1 bloc H019-03 prin ce a adus atingere poziției bunurilor enunțate din sfera lor patrimonială.

În subsidiar la cele expuse, Colegiul penal lărgit, referindu-se la erorile judiciare care pot duce la casarea unei hotărâri judecătorești, specifică că simpla considerare a faptului că investigația în cauza deferită judecătii, în opinia uneia din părți, a fost unilaterală și părtinitoare, nu poate prin ea însăși, în absența unor erori judiciare sau a unor încălcări serioase a procedurii, sau altor erori evidente în aplicarea dreptului material ori altui motiv important ce rezultă din actele cauzei, să indice asupra prezenței vădite a unor curențe a actului judecătoresc supus contestării.

Mai mult, obiecțiile ce vizează aspectele de neîntrunire a elementelor infracțiunii imputabile inculpatului, au fost minuțios analizate la etapa precedentă de judecarea a cauzei, întrucât anume acestea au constituit criticele de bază expuse de apelant în cererea de apel. Drept urmare, Curtea de Apel, făcând trimitere la doctrina penală, a redat conținutul fiecărui element constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, corect consemnând că: „*În cazul delapidării averii străine, fapta prejudiciabilă constă în acțiunea de sustragere, cu un anumit specific este condiționat de particularitățile obiectului material al infracțiunii analizate: făptuitorul săvârșește luarea bunurilor ce-i sunt străine, dar care, la moment, se află în detenția lui legitimă, el profitând de atribuția de a administra aceste bunuri. Specificul delapidării averii străine se exprimă în aceea că dispunerea de bunurile dinamice încredințate, în limitele întinderii prerogativelor conferite persoanei respective, chiar în prezența intenției de a sustrage acele bunuri, nu poate avea relevanță juridico-penală. În acest context, delapidarea averii străine, realizată asupra unor bunuri dinamice, poate avea loc doar în prezența următoarelor două condiții cumulative:*

- existența intenției de sustragere;

- convertirea posesiei legitime în posesie nelegitimă, exprimându-se în depășirea prerogativelor conferite persoanei în privința bunurilor încredințate.

Latura subiectivă a delapidării averii străine se exprimă, în primul rând, în vinovăție sub formă de intenție directă. În afară de aceasta, la calificare este obligatorie stabilirea scopului special - de cupiditate.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art. 191 Cod penal este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. În afară de calitățile generale, subiectul delapidării averii străine trebuie să aibă calitatea specială de administrator.”

Potrivit Ordinului nr. 99 din 21.05.2007 al comandantului Bazei de Aviație, plutonierul major, Scutaru O., a fost numit în funcția de șef al Depozitului patrimoniu tehnic de aviație - evidență și planificare, totodată fiind eliberat din funcția de mecanic superior grupă deservire și exploatare celulă-motor detașament tehnic deservire exploatare aeronave (*a se vedea în acest sens f.d. 177, vol. II*). În atribuțiile acestuia intra păstrarea intactă a bunurilor ce conțin patrimoniu tehnic de aviație. Printre bunurile depozitate spre păstrare în acest depozit se enumerau și acumulate pentru bateriile de tip 15 CIȚC 45B și blocuri H019-03, destinate funcționării aeronavei de tip MIG-29, toate cu conținut intact. Partea acuzării a pretins că, inculpatul ar fi dezasamblat și extras din acumulatele și blocurile nominalizate supra, metalele prețioase incorporate în acestea. Însă, instanța de apel a conchis că, faptul sustragerii metalelor prețioase de către Scutaru O. nu s-a probat și nici nu s-a confirmat, însă ținând cont de aceea că bateriile acumulate și blocurile au fost transmise inculpatului ca bunuri unitare, fără a se specifica divizibilitatea acestora și fără a se indica despre conținutul metalelor prețioase și valoarea lor, s-a constatat că Scutaru O. a comis delapidarea a 3 baterii acumulate de tip 15 CIȚC 45B cu valoarea de 4000 lei fiecare (în total - 12 000 lei) și a unui bloc H019-03 cu valoarea de 20 000 lei, în total prejudiciul Bazei de Aviație constând în suma de 32000 lei.

Toate cele expuse supra, Colegiul le consideră veridice și probate cu certitudine prin probatoriul cercetat, de aceea soluția privind condamnarea inculpatului în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal se susține integral.

Instanța de recurs se realizează argumentelor expuse în hotărârea contestată, totodată, notînd că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul cînd constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatîndu-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărîrii recurate nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanța de apel.

Față de cele ce preced, în opinia Colegiului penal, în speța dată, instanța de apel, rezultând din ansamblul probator administrat și cercetat în cadrul ședințelor de judecată, corect a respins alegațiile părții apărării precum că Scutaru O. urmează a fi achitat pe art. 191 Cod penal, deoarece procurorul a adus suficiente probe pentru a confirma vinovăția acesteia, însă nu în volumul pretins. În esență, toate acestea conturează convingerea fermă a instanței de recurs că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii imputate acestuia.

În virtutea considerentelor consemnate în partea descriptivă a prezentei decizii și nefiind identificate de instanța de recurs prezența unor erori judiciare, ce ar servi drept temei de casare a deciziei recurate, Colegiul penal apreciază ca fiind vădit neîntemeiate cererile de recurs declarate de ambele părți.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, și de avocatul Vadim Banaru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe Scutaru Oleg XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 iunie 2018.

Președinte

GORDILĂ Nicolae

Judecător

CATAN Liliana

Judecător

GUZUN Ion